

บทที่ 4

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาถึงภูมิหลังต่าง ๆ ของนักศึกษาที่ออกจากรวมมหาวิทยาลัย ก่อนสำเร็จการศึกษา รวมทั้งหาความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังของนักศึกษาที่ออกกลางคันกับสาเหตุของการออกกลางคัน และความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังของนักศึกษากับสถานภาพของนักศึกษา สรุปได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาภูมิหลังของนักศึกษาที่ออกกลางคัน

จำนวนนักศึกษาที่เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ระดับปริญญาตรี 4-6 ปี ระหว่างปีการศึกษา 2528 - 2530 จำนวน 3,043 คน จากจำนวนนักศึกษาเหล่านี้ นักศึกษาที่เข้ามาศึกษา (นักศึกษาที่กรอกแบบฟอร์มวส.1/สน.1-2) มีจำนวน 2,970 คน (ร้อยละ 98) พบว่ามีนักศึกษาที่ออกจากรวมมหาวิทยาลัยไประหว่าง 2 ปีแรกที่เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยจำนวน 417 คน (ร้อยละ 14) โดยลักษณะทั่วไปของนักศึกษาที่ออกกลางคัน มีดังนี้

ภูมิหลัง		ร้อยละของแต่ละประเภท
1. เพศ	ชาย	70.5
	หญิง	29.5
2. ภูมิลำเนา	ภาคใต้	62.6
	กรุงเทพ	15.1
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	5.8
	ภาคเหนือ	5.3
	ภาคตะวันตก	5.0
	ภาคกลาง	3.1
	ภาคตะวันออก	2.4
ไม่ระบุ	0.7	

ภูมิหลัง

ร้อยละของแต่ละประเภท

3. สถานภาพสมรสบิดา มารดา	อยู่ด้วยกัน	75.8
	บิดาถึงแก่กรรม	11.5
	แยกกันอยู่	6.5
	หย่าขาดจากกัน	3.1
	มารดาถึงแก่กรรม	2.2
	บิดามารดาถึงแก่กรรม	0.7
	ไม่ระบุ	0.2
4. อาชีพบิดา	ประกอบธุรกิจส่วนตัว/ ค้าขาย	38.1
	รับราชการ	25.9
	เกษตร/ประมง	13.4
	รับจ้าง	5.0
	พนักงานรัฐวิสาหกิจ	4.6
	พนักงาน/ลูกจ้างเอกชน	4.1
	อื่น ๆ / ไม่ระบุ	6.0
5. รายได้บิดา (บาท/เดือน)	มากกว่า 7,000	24.2
	ไม่มีรายได้	15.3
	6,001-7,000	13.2
	4,001-5,000	10.0
	3,001-4,000	9.4
	2,001-3,000	8.9
	5,001-6,000	8.4
	1,001-2,000	5.8
	น้อยกว่า 1,000	3.8
	ไม่ระบุ	1.0
6. วิธีสำเร็จมัธยมปลาย	โรงเรียน	92.3
	สอบเทียบ	7.0
	อื่น ๆ / ไม่ระบุ	0.7

ภูมิหลัง

ร้อยละของแต่ละประเภท

7. ผลการเรียนระดับมัธยมศึกษา (เกรด)	2.00-2.49	29.3
	2.50-2.99	27.1
	3.00-3.49	15.8
	1.50-1.99	6.2
	มากกว่า 3.50	3.4
	1.00-1.49	0.7
ไม่ระบุ	17.5	
8. วิธีการสอบคัดเลือกเข้าศึกษา ในมหาวิทยาลัย	สอบรวม	54.2
	สอบตรง	42.0
	อื่น ๆ	3.8
9. คณะที่ศึกษา	วิทยาศาสตร์	34.8
	วิศวกรรมศาสตร์	22.3
	วิทยาการจัดการ	16.3
	ทรัพยากรธรรมชาติ	12.5
	เภสัชศาสตร์	5.5
	พยาบาลศาสตร์	5.3
	แพทยศาสตร์	2.6
	ทันตแพทยศาสตร์	0.7
10. สาเหตุการออกกลางคัน	ตกออก	44.4
	ลาออก	23.2
	พันสภาพ / อื่น ๆ	32.4

2. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังของนักศึกษาที่ออกกลางคืนกับสาเหตุการออกกลางคืนของนักศึกษา

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ภูมิหลังนักศึกษาที่ออกกลางคืน กับสาเหตุการออกกลางคืนระหว่างการตกออกกับการออกด้วยสาเหตุอื่น ๆ พบว่าภูมิหลังของนักศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับสาเหตุของการออกกลางคืนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 คือ

- อาชีพบิดา
- คะแนนเฉลี่ยสะสมระดับมัธยมปลาย
- วิธีการสอบคัดเลือก เข้ามหาวิทยาลัย
- คณะที่ศึกษา

ส่วนภูมิหลังของนักศึกษาที่ไม่มีความสัมพันธ์กับสาเหตุการออกกลางคืน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 คือ

- เพศ
- ภูมิลำเนา
- สถานภาพสมรสของบิดามารดา
- รายได้บิดา
- วิธีการสำเร็จชั้นมัธยมปลาย

เมื่อศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับ อาชีพบิดา คะแนนเฉลี่ยสะสมระดับมัธยมปลาย วิธีการสอบคัดเลือก เข้ามหาวิทยาลัย และคณะที่ศึกษาของนักศึกษาที่ออกกลางคืน จำแนกตามสาเหตุการออกกลางคืน สรุปได้ดังนี้

1. นักศึกษาที่บิดามีอาชีพรับจ้าง หรือพนักงาน/ลูกจ้างบริษัทเอกชน หรือพนักงานรัฐ-วิสาหกิจ มีอัตราร้อยละของการออกกลางคืนเพราะการตกออกมากกว่าสาเหตุอื่น ๆ ส่วนนักศึกษาที่บิดามีอาชีพเกษตร/ประมง รับราชการ ประกอบธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย มีอัตราร้อยละของการออกกลางคืนเพราะการตกออกน้อยกว่าสาเหตุอื่น ๆ อนึ่งเป็นที่น่าสนใจเกิดว่า นักศึกษาที่บิดาประกอบธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย มีอัตราร้อยละของการออกกลางคืนเพราะการตกออกน้อยกว่าอาชีพอื่น ๆ

2. นักศึกษาที่ผลการเรียนระดับมัธยมปลายต่ำกว่า 2.50 มีจำนวนการออกกลางคืนเพราะการตกออกมากกว่าการออกเพราะสาเหตุอื่น ๆ

3. นักศึกษาที่สอบคัดเลือกเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ด้วยวิธีการต่าง ๆ (เช่น โครงการมหาดไทย, ต่อ.บต.) ออกกลางคืนเพราะการตกออกมากกว่าสาเหตุอื่น ๆ ส่วนนักศึกษาที่สอบคัดเลือกเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ทั้งวิธีสอบรวม และสอบตรงออกกลางคืนเพราะการตกออกน้อยกว่าสาเหตุอื่น ๆ

4. นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์เพียงคณะเดียวที่มีจำนวนนักศึกษาออกกลางคืนเพราะตกออกมากกว่าสาเหตุอื่น ๆ

3. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังของนักศึกษา กับสถานภาพของนักศึกษา

นักศึกษาร้อยละ 14 ที่ต้องออกจากมหาวิทยาลัยไป หลังจากที่ได้ศึกษาอยู่เป็นเวลา 2 ปี กับนักศึกษาร้อยละ 86 ที่ศึกษาต่อในปีที่ 3 มีความสัมพันธ์กับภูมิหลังของนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 คือ

- เพศ
- ภูมิลำเนา
- รายได้ของบิดา
- วิธีการสำเร็จชั้นมัธยมปลาย
- คะแนนเฉลี่ยสะสมระดับมัธยมปลาย
- วิธีการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย
- คณะที่เข้าศึกษา

ส่วนภูมิหลังของนักศึกษา ที่ไม่มีความสัมพันธ์กับสถานภาพของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 คือ

- อาชีพของบิดา
- สถานภาพสมรสของบิดามารดา

เมื่อศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับ เพศ ภูมิลำเนา รายได้ของบิดา วิธีการสำเร็จชั้นมัธยมปลาย คะแนนเฉลี่ยสะสมระดับมัธยมปลาย วิธีการสอบคัดเลือก และคณะที่ศึกษาสรุปได้ว่า

1. นักศึกษาชายมีอัตราการร้อยละของการออกกลางคัน มากกว่านักศึกษานหญิง โดยนักศึกษายชายมีการออกกลางคันร้อยละ 17 ของนักศึกษายชายทั้งหมด ในขณะที่นักศึกษานหญิงมีการออกกลางคันร้อยละ 10
2. นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้มีอัตราการร้อยละของการออกกลางคณน้อยกว่าภูมิภาคอื่น ๆ และนักศึกษภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีอัตราการร้อยละของการออกกลางคณมากกว่าภูมิภาคอื่น ๆ
3. นักศึกษาที่บิดาไม่มีรายได้ หรือมีรายได้น้อยกว่า 1,000 บาทต่อเดือน มีอัตราการร้อยละของการออกกลางคณมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ
4. นักศึกษาที่สำเร็จชั้นมัธยมปลายโดยการสอบเทียบ มีอัตราการร้อยละของการออกกลางคณมากกว่านักศึกษที่ศึกษาและสำเร็จชั้นมัธยมปลายจากโรงเรียน/วิทยาลัย
5. นักศึกษาที่ผลการเรียนเฉลี่ยระดับมัธยมปลายต่ำกว่า 2.50 มีอัตราการร้อยละของการออกกลางคณมากกว่านักศึกษที่มีผลการเรียนระดับมัธยมปลายสูงกว่า 2.50

6. นักศึกษาที่เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยโครงการต่าง ๆ (เช่น โครงการมหาดไทย, โครงการ ศอ.บต.) มีอัตราร้อยละของการออกกลางคันมากกว่านักศึกษาที่เข้าศึกษาโดยวิธีสอบรวม และนักศึกษาที่เข้าศึกษาโดยวิธีสอบรวม มีอัตราร้อยละของการออกกลางคันมากกว่านักศึกษาที่เข้าศึกษาโดยวิธีสอบตรง

7. นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์มีอัตราร้อยละของการออกกลางคันมากที่สุด และนักศึกษาคณะแพทยศาสตร์/ทันตแพทยศาสตร์ มีอัตราร้อยละของการออกกลางคณน้อยที่สุด

4. ผลการทดสอบโคสแคว์ของความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังของนักศึกษา กับสาเหตุการออกกลางคัน และระหว่างภูมิหลังของนักศึกษา กับสถานภาพของนักศึกษา ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ปรากฏดังตาราง

ภูมิหลัง	ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังของนักศึกษา กับ	
	สาเหตุการออกกลางคัน	สถานภาพของนักศึกษา
4.1 เพศ	ไม่มี	มี
4.2 ภูมิลำเนา	ไม่มี	มี
4.3 สถานภาพสมรสของบิดามารดา	ไม่มี	ไม่มี
4.4 อาชีพบิดา	มี	ไม่มี
4.5 รายได้ของบิดา	ไม่มี	มี
4.6 วิธีการสำเร็จชั้นมัธยมปลาย	ไม่มี	มี
4.7 คะแนนเฉลี่ยสะสมระดับชั้นมัธยมปลาย	มี	มี
4.8 วิธีการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย	มี	มี
4.9 คณะที่เข้าศึกษา	มี	มี

อภิปรายผล

จากการศึกษาถึงภูมิหลังของนักศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับสาเหตุการออกกลางคัน ซึ่งแบ่งการศึกษาเป็น 2 กรณี คือ การตกออก การออกด้วยสาเหตุอื่น ๆ (การลาออกหรือการพ้นสภาพ และอื่น ๆ) และภูมิหลังของนักศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับสถานภาพของนักศึกษา ซึ่งยังไม่สามารถชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างที่สำคัญระหว่างการตกออก กับ การออกด้วยสาเหตุอื่น ๆ และระหว่างการออกกลางคัน กับ การสำเร็จการศึกษา ทั้งนี้ส่วนหนึ่งคงเนื่องมาจากปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อเรื่องนี้มีค่อนข้างมาก แต่อย่างไรก็ตามได้ศึกษาพบว่า ตัวแปรที่ส่งผลอย่างสอดคล้องกันในเรื่องดังกล่าวที่ค่อนข้างชัดเจน คือ เรื่องของผลการเรียนระดับชั้นมัธยมปลายของนักศึกษา วิธีการสอบคัดเลือก และคณะที่เข้าศึกษา

จากข้อมูลดังกล่าวสามารถยืนยันได้ว่า

- 1) คะแนนความสามารถของนักเรียนในชั้นมัธยมปลายมีผลเป็นตัวทำนายความสำเร็จผลทางวิชาการในมหาวิทยาลัยได้
- 2) นักศึกษาที่สอบเข้ามหาวิทยาลัยโดยวิธีรับตรง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่สอบคัดเลือกโดยวิธีสอบรวม และโควตาพิเศษอื่น ๆ
- 3) นักศึกษาที่คะแนนเฉลี่ยระดับมัธยมปลายต่ำกว่า 2.49 มีอัตราการตกออกมากกว่าการออกเพราะสาเหตุอื่น และมีอัตราการออกกลางคันมากกว่านักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยระดับมัธยมปลายสูงกว่า 2.49

นอกจากนี้ จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลนักศึกษาใหม่ในแต่ละปีที่ผ่านมา พบว่าแนวโน้มของกลุ่มนักเรียนที่ประสบความสำเร็จ ในการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์จะมีภูมิหลังต่าง ๆ ที่ค่อนข้างจะเหมือนกันเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา และยังพบว่า นักเรียนที่สอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยได้มีผลการเรียนระดับมัธยมปลาย ในแต่ละปีอยู่ในช่วงที่ใกล้เคียงกันด้วย ดังตารางที่ 1

และจากรายงานการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา โดยทบวงมหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2528-2529 พบว่า อันดับการเลือกของผู้ที่สอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ได้ ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 70.9) ได้ในอันดับการเลือกที่ 4-6 ซึ่งเป็นไปได้ว่า การสอบคัดเลือกนักเรียนเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยด้วยวิธีการ และการตัดสินที่เหมือนกันในแต่ละปี ทำให้มหาวิทยาลัยได้นักศึกษาที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน (มีแนวโน้มของภูมิหลังที่เหมือนกัน) ในแต่ละปีด้วย และด้วยวิธีการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยที่เหมือนกันทุกปี จึงเอื้อให้แนวโน้มของนักศึกษาที่ออกกลางคัน ในแต่ละปีที่ผ่านมาอยู่ในเกณฑ์ที่ใกล้เคียงกันด้วย ดังตาราง คือประมาณร้อยละ 4-6 ต่อปี ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 1 จำนวนนักศึกษาใหม่ปีการศึกษา 2528-2530 จำแนกตามผลการเรียน
ระดับชั้นมัธยมปลาย

เกรด / ปี	2528 จำนวน (%)	2529 จำนวน (%)	2530 จำนวน (%)
1.00 - 1.49	2 (0.2)	4 (0.4)	3 (0.3)
1.50 - 1.99	44 (4.6)	31 (3.2)	34 (3.3)
2.00 - 2.49	156 (16.2)	184 (18.8)	219 (21.3)
2.50 - 2.99	319 (33.2)	302 (30.8)	360 (35.0)
3.00 - 3.49	275 (28.6)	225 (22.9)	253 (24.6)
3.50 ขึ้นไป	75 (7.8)	52 (5.3)	54 (5.3)
ไม่ระบุ	91 (9.4)	182 (18.6)	105 (10.2)
รวม	962 (100.0)	980 (100.0)	1,028 (100.0)

ตารางที่ 2 จำนวนนักศึกษาทั้งหมดและนักศึกษาที่ออกกลางคัน จำแนกตามปีการศึกษา

ปี การศึกษา	จำนวนนักศึกษาทั้งหมด	นักศึกษาที่ออกกลางคัน จำนวน ร้อยละ
2525	2,719	113 4.2
2526	3,001	129 4.3
2527	3,302	165 5.0
2528	3,510	153 4.4
2529	3,682	158 4.3
2530	3,883	155 4.0

การศึกษาภูมิหลังในรายงานนี้จึงยังไม่สามารถชี้ชัดให้เห็นว่า อะไรคือสาเหตุที่แท้จริงในการออกกลางคันของนักศึกษา เพราะสิ่งที่ศึกษามาทั้งหมดนี้เป็นเพียงตัวแปรส่วนหนึ่งเท่านั้น แต่ที่จริงแล้วยังมีสาเหตุอื่น ๆ อีกมากที่มีส่วนทำให้ให้นักศึกษาต้องออกก่อนสำเร็จการศึกษา อาทิเช่นการมีโอกาสสอบคัดเลือกใหม่ และสอบเข้าคณะ / มหาวิทยาลัยที่นักศึกษาพอใจมากกว่าคณะ / มหาวิทยาลัยที่กำลังศึกษาอยู่ ซึ่งจะต้องมีการศึกษาเพิ่มเติมต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ในส่วนที่จะแก้ปัญหาการตกลอก น่าจะได้มีการเพิ่มจำนวนรับนักศึกษาโดยวิธีรับตรงมากขึ้น และในการคัดเลือกนักศึกษาควราให้มีความสำคัญในเรื่องของผลการเรียน (เกรด) ระดับมัธยมปลายด้วย
2. ควรจะได้ทำการวิจัยเพิ่มโดยติดตามผู้ที่ออกกลางคันไปแล้ว ที่สามารถสอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาอื่น ๆ อีกถึงผลการศึกษาในสถาบัน / มหาวิทยาลัยแห่งใหม่ในเรื่องของการออกกลางคันโดยให้ศึกษาถึงสาเหตุด้วย
3. ในส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูล น่าจะได้มีศึกษาเพิ่มในลักษณะหลายตัวแปรพร้อมกัน เช่นในเรื่องภูมิลาเนา รายได้ของบิดา และสาเหตุการออกกลางคัน เพื่อที่จะได้ข้อมูลชัดเจนขึ้น